

Elnöki megnyitó¹

Tisztelt Közgyűlés, Kedves Tagtársak, Hölgyeim és Uraim!

Egy év telt el azóta, hogy Társulatunk jelenlegi vezetése hivatalba lépett. Visszatekintve az elmúlt esztendőre megállapíthatjuk, hogy a Társulat él, virul, programjai vonzóak. Számos szakosztályi rendezvény sikerét könnyelvelhetjük el, a központi rendezvények közül kiemelendők a Bábaapátiban megrendezett Vándorgyűlés, a mindig lelkes szakértői közönséget vonzó Őslénytani Vándorgyűlés és a jövő nemzedék találkozója, a Geofizikusok Egyesületével közösen rendezett Ifjúsági Ankét. Az Elnökség a tagság bizalmát élvezve örökdi hágyományaink és szakmai értékeink fölött, és azon munkálkodik, hogy Társulatunk és egész szakmánk népszerűségét, ismertségét növelje, elismertségét fokozza. Ennek a törekvésnek egyik fóruma a Földtani Közlöny, mely példamutató rendszerességgel, elmaradás nélkül jelenik meg. A közlemények tudományos értékét, színvonalát a szerzők mellett a szerkesztőbizottság áldozatos munkája biztosítja. A másik fórum a Társulat internetes honlapja, a www.foldtan.hu, amely fönix madárként kikelt poraiból, köszönhetően Falus György titkár úr erőfeszítéseinek, gondos munkájának. Köszönet érte. Aki meglátogatja ezt az elektronikus portált, naprakész információkhoz juthat Társulatunk szervezetéről, tevékenységéről, programjairól.

A közgyűlés szokásos programjában Önök, kedves tagtársak áttekintést kapnak és értékelhetik előző évi tevékenységünket, a gazdasági beszámoló alapján pénzügyi helyzetünket. Társulatunk komoly gazdálkodási nehézségekkel küzd, a MTESz támogatás elapadása miatt negatív a gazdasági mérlegünk, tartalék tőkénk már egy éves működésünket sem tudja fedezni. Hatékony támogatókra van szükségünk, mert a jelenlegi színvonalon csak így tudjuk fenntartani tevékenységünket.

Társulatunk 151. rendes közgyűlését nevezetes esztendőben tartjuk. Nevezetes, mert országunk, mint anyiszor történelme során, ismét sorsforduló előtt áll, alig néhány hét múltán egy új politikai, gazdasági szövetség, az Európai Unió tagjává válik. Arról, hogy ez a lépés mit jelent, mit jelenthet Társulatunk, szakmai közösségünk számára, arról az előző közgyűlésünk megnyitójában ejtettem néhány szót. Arról, hogy nemzetközi összehasonlításban hol helyezkednek el szakterületünk hazai vállalkozásai, állami és oktatási intézményei, milyen helyet tölthetnek be a nemzetközi versenypályán, erről tiszteleti tagunk, Árka Péter akadémikus tart mai közgyűlésünk keretében előadást. Nagy érdeklődéssel várjuk a kitekintést és önvizsgálatot, mert szükségünk van a reális helyzetértékelésre, szükségünk van átalakuló szakterületünk új lehetőségeinek feltárására.

Azt, hogy átalakulóban, az útkeresés stádiumában van szakterületünk, a földtan, mi sem bizonyítja jobban, mint az a nemzeti és nemzetközi intézmények

¹Elhangzott a Magyarhoni Földtani Társulat 151. rendes közgyűlésén

részéről tapasztalható lázas igyekezet, amivel a társadalom, a megélhetést biztosító megrendelők figyelmét kívánják felhívni a földtani kutatás hasznosságára, nélkülözhetetlenségére. Soha nem látott mennyiségben jelennek meg szakmánkat népszerűsítő kiadványok, olyanok is mint a „The Changing Face of the Earth”, a Világ Földtani Térképbizottságának legújabb kiadványa, melynek vetített képeit a megnyitót alatt láthatják, és ezt a célt szolgálja a meghirdetés előtt álló „International Year of Planet Earth” a „Bolygónk, a Föld Nemzetközi Éve” mozgalom is. Tervek szerint a nemzetközi év rendezvényeinek kiemelkedő szereplői, és remélhetőleg haszonélvezői az olyan társadalmi szakmai szervezetek lesznek, mint amilyen a Magyarhoni Földtani Társulat is.

Másrészről a földtan előtt új távlatok nyíltak meg az Opportunity és a Spirit, a két marsjáró vagy ahogy nevezik, robotgeológus, leszállásával bolygótársunk, a Mars felszínére. A várt tudományos eredményeken túlmenően, a szondák, melyek ontják a világhálón elérhető csodálatos képeket, a földtan népszerűsítésének rendkívüli eszközeinek is tekinthetők. Olyan, a földi körülmények között mindennapi jelenségeket kutatnak a geológia eszköz- és módszertárával, mint a vízben lerakódott, rétegzett kőzetdarab, mely áttételesen, a víz, mint közeg jelenléte miatt, az élet valamely formájának ígérését hordozza magában. A réteg, a rétegzettség a geológia alapjelenségei, tanulmányozásuk technikája a geológiai kutatás sajátjának tekintendő. Alapjait Nicolaus Steno, a Firenzében, a következő Földtani Világkongresszus helyszínén tevékenykedő dán orvos-anatómus fektette le a 17. században. Az 1669-ben megjelent „Prodomus” című művében fogalmazta meg Steno azt a tételt, hogy „egy meghatározott formájú, természetformálta tárgy vizsgálatakor magából a tárgyból kell következtetni keletkezésének történetére”, és ennek a tételnek a segítségével ma az élet Földön kívüli jelenlétének bizonyítékait keressük. Vivat Geologia!

Tisztelt Tagtársak! Richard Fox az EFG, az Európai Geológusok Szövetségének elnöke 1992-ben értékelte az Európai Közösség földtani intézményeinek helyzetét, és azt egy sokváltozós rendszerhez hasonlította. Az erről szóló ismertetés a Földtani Közlemény 123/1. füzetének hasábjain meg is jelent. A helyzet azóta csak tovább bonyolódott, a rendszer még több változót integrált magába, napjaink bővülési folyamatával. Alapvető megállapítása azonban, mely így hangzik, továbbra is helytálló és Társulatunk tagságának is iránymutató lehet:

„Napjaink bármely nemzeti földtani intézményének alapvető küldetése annak a földtudományi információnak és szakértelemnek a biztosítása, amely az adott ország ásványi nyersanyag-, energia- és vízkészleteinek ésszerű felhasználásához, a lakosság egészségéhez és biztonságához, valamint a környezet védelméhez szükséges. Ez a Föld valamennyi nemzetére igaz.”

Ezzel a gondolattal megnyitom a Magyarhoni Földtani Társulat 151. rendes közgyűlését.

Budapest 2004. március 17.

Dr. BREZSNYÁNSZKY Károly
elnök